

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः वाराणसी

राष्ट्रियमूल्यांकनप्रत्यायनपरिषदः प्रवरसमितेः अध्यक्षणां
सदस्यानां च हार्दं स्वागतम्

प्रगतिः(2018 तः अद्यावधि)भावियोजनाश्च

विक्रमसंवत्सरः - २०८२

काशीविश्वनाथमन्दिरम्

वाग्देवीमन्दिरम्

सर्वविद्यानां राजधानी भारतीयसांस्कृतिकज्ञानपरम्परायाः संवाहिका काशी²

ऐतिहासिक भवनम्

विगतेभ्यः 234 वर्षेभ्यः संस्कृतशास्त्राणां संरक्षणे सम्पोषणे संवर्धने च
सततसंलग्नस्सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः

प्रेरणा मार्गदर्शनञ्च (Inspiration & Guidance)

महामहिम श्रीमतीआनन्दीबेनपटेलमहोदयाः
माननीयाः कुलाधिपतिमहोदयाः

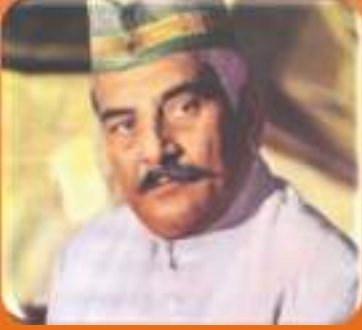

कुलपति: (Vice-chancellor)

प्रो. बिहारीलाल शर्मा
कुलपति:
22.08.2023 तः

स्तम्भपुरुषाः (Pillars)

काशीनरेशः डॉ. विभूतिनारायणसिंहः

डॉ. श्रीसम्पूर्णानन्दः

पं. कमलापतित्रिपाठी

ऐतिह्यम् (Historical Journey)

1791

बनारससंस्कृतपाठशाला

1958

वाराणसेयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

1974

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः

ध्येयः (Mission)

- ❖ संस्कृतभाषामाध्यमेन संस्कृते प्राचीनभारतीयभाषासु च विद्यमानभारतीयज्ञानराशेः संरक्षणं संवर्द्धनं समाजे प्रसारणञ्च ।
- ❖ वैश्विकस्पर्धायां भारतीयताया रक्षणसामर्थ्यविकासः ।
- ❖ भारतीयग्रन्थेषु निहितगभीरविषयाणां वैज्ञानिकपद्धतिमवलम्ब्य समसामयिकसन्दर्भे शोधप्रवृत्तेः सम्वर्धनम् ।
- ❖ प्राच्यविद्याभिर्विश्वकल्याणम् ।

दृष्टि: (Vision)

प्राच्यविद्याया उच्चतमवैश्विकसंस्थानरूपेण
संस्कृतभाषायां निबद्धशास्त्राणाम् अन्येषाञ्च
सम्बद्धविषयाणां संरक्षणं, संवर्धनं, तदर्थं
सर्वविधोपायांश्च कुर्वन् तेषामविकृतरूपेण
समाजे प्रसारणम् ।

उद्देश्याः (Objectives)

- समसामयिकसन्दर्भे संस्कृतवाङ्मयस्य वैश्विकपटले अध्ययनानुसंधानयोस्स्थापनम् ।
- संस्कृतबलेन भारतीयज्ञानपरम्परायां विद्यमानानां पाण्डुलिपीनां संरक्षणं संशोधनं सम्पादनं सम्वर्द्धनं प्रकाशनं च ।
- भारतीयभाषाभिस्सह विविधभाषाणां संरक्षणं सवर्धनं च ।

Historic Glory of University विश्वविद्यालयस्यैतिहासिकं गौरवम्

विद्वद्भैवभवपरम्परा

पं. यशवंतरावचवानी

पं. पंचजननरावचवानी

पं. राजारामचवानी

पं. देवनाथरावचवानी

स्वामिनाथरावचवानी

पं. शिवकुमारचवानी

पं. रामकृष्णरावचवानी

पं. वापूदेवरावचवानी

पं. राजारामरावचवानी

पं. रामकृष्णरावचवानी

पं. निरंजनरावचवानी

विश्वविद्यालयस्य महत्त्वपूर्णोपलब्धयः (Special Achievements)

पद्मपुरस्काराः

17

महामहोपाध्यायाः

08

राष्ट्रपतिपुरस्काराः

27

विश्वभारतीपुरस्काराः

06

पद्मविभूषणं पद्मभूषणञ्च

पद्मपुरस्कृता आचार्याः PADMA AWARDEES

पं० गोपीनाथकविराजः
(पद्मविभूषणम्)

जगद्गुरु रामभद्राचार्यः
(पद्मविभूषणम्)

पं० राजराजेश्वरद्विजः
(पद्मभूषणम्)

पं० श्रीपट्टमिराम-
शास्त्रिणः (पद्मभूषणम्)

आचार्य बलदेव उपाध्यायः
(पद्मभूषणम्)

आचार्य विद्यानिवास मिश्रः
(पद्मभूषणम्)

आचार्य देवी प्रसाद द्विवेदिनः
(पद्मभूषणम्)

आचार्य वशिष्ठ त्रिपाठिनः
(पद्मभूषणम्)

पद्मश्रीपुरस्कारेण सम्मानिताः

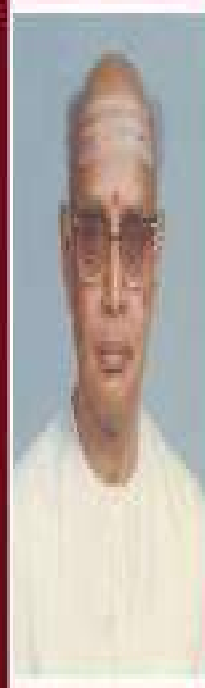
आचार्यभगवत्प्रसादत्रिपाठिनः
(पद्मश्रीः)

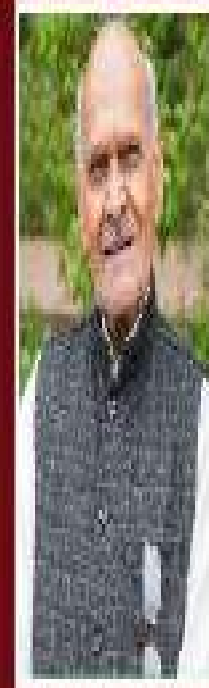
आचार्यरघुनाथशर्मा
(पद्मश्रीः)

आचार्यशंकरत्रिपाठिनः
(पद्मश्रीः)

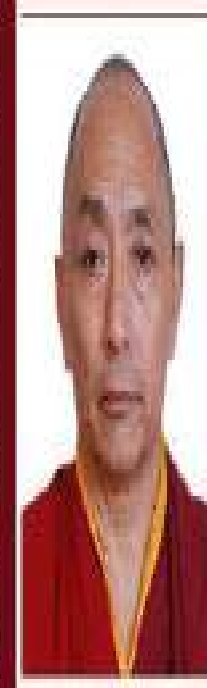
आचार्यः वैद्यचन्द्रमर्त्या
(पद्मश्रीः)

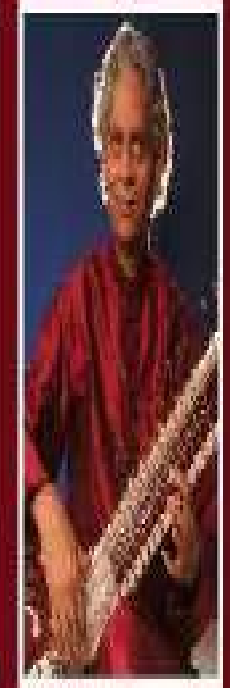
आचार्यराजारामजैनवर्या
(पद्मश्रीः)

आचार्यरामयश्वन्तुक्ता
(पद्मश्रीः)

आचार्यनगप्रसादनवर्या
(पद्मश्रीः)

प० शिवरामि
(पद्मश्रीः)

अस्माकं गौरवभूताः राष्ट्रपतिसम्मानिताः विभूतयः

प्रो. कमलाकान्तशुक्लाः

प्रो. कृष्णचन्द्रद्विवेदिनः

प्रो. रामप्रसादत्रिपाठिनः

प्रो. गोकुलचन्द्रजैनाः

प्रो. रामचन्द्रपाण्डेयाः

प्रो. फूलचन्द्रजैनाः

प्रो. नरेन्द्रनाथपाण्डेयाः

प्रो. पारसनाथद्विवेदिनः

प्रो. शिवनीउपाध्यायाः

डॉ. हरिहरकृपालवः

अस्माकं गौरवभूताः सन्तशिरोमणयः

जगद्गुरुशंकराचार्याः
स्वामिवासुदेवानन्दसरस्वतीमहाराजाः

जगद्गुरुशंकराचार्याः
स्वामिअविमुक्तेश्वरानन्दसरस्वतीमहाराजाः

जगद्गुरुविद्याभास्करमहाराजाः

जगद्गुरुकामलवार्यमहाराजाः

स्वामिअवधेशानन्दगिरिमहाराजाः

स्वामिभवानीनन्दनयतिमहाराजाः

श्रीरामनरेशाचार्यमहाराजाः

स्वामिश्याममनोहस्वल्लभाचार्याः

स्वामिअद्वैतानन्दमहाराजाः

अस्माकं गौरवम्

प्रो. नागेन्द्रपाण्डेयः

अध्यक्षाः
श्रीकाशीविश्वनाथमठिन्यासः

प्रो. युगलकिशोरमिश्रः

पूर्वकुलपतिः
ज.अ.रा. राजस्थानसंस्कृतविश्वविद्यालयः, जयपुरम्

प्रो. यदुनाथप्रसाददूबे

पूर्वकुलपतिः
सम्पूर्णमन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

प्रो. पीयूषकान्तदीक्षितः

पूर्वकुलपतिः
उत्तराखण्डसंस्कृतविश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

प्रो. श्रीकिशोरमिश्रः

पूर्वकुलपतिः
सहस्रविंशतीकविराट्टिठवेदविद्याप्रतिष्ठानम्, उज्जयिणी

प्रो. राजारामशुक्लः

पूर्वकुलपतिः
सम्पूर्णमन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

प्रो. सर्वनारायणझाः

पूर्वकुलपतिः
कान्धोश्वरसिंहदरभंगासंस्कृतविश्वविद्यालयः, दरभंगा

प्रो. हरेरामत्रिपाठी

कुलपतिः
पद्मिनीनृत्यकलाप्रसारसंस्कृतविश्वविद्यालयः, बानपुरम्

प्रो. वाङ्चुकदोर्जेनेगी

कुलपतिः
चोदिन्द्रउच्चशिक्षाशिक्षणसंस्थानम्, वाराणसी

अस्माकं गौरवम्

प्रो. शुकदेवचतुर्वेदी

पूर्वदेवदंगराकाशः

श्रीतलबहादुरशास्त्रीयशक्तिमहोदयसंस्कृतविश्वविद्यालय, नगदेहली

प्रो. ऑकारनाथचतुर्वेदी

पूर्वराजराजः, केदरेदंगराकाशः

श्रीतलबहादुरशास्त्रीयशक्तिमहोदयसंस्कृतविश्वविद्यालय, नगदेहली

प्रो. उमाशंकरशुक्लः

पूर्वराजराजः, केदरेदंगराकाशः

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी

प्रो. कमलेशदत्ता:

पूर्वराजराजः, संस्कृतविद्यापीठमहोदयः

कशीहिन्दुविश्वविद्यालय, वाराणसी

प्रो. प्रेमनारायणसिंहः

निदेशकः

IUCTE कशीहिन्दुविश्वविद्यालय, वाराणसी

प्रो. ललितकुमारत्रिपाठी

निदेशकः

भारतवाङ्मयपरिषद्, केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी

प्रो. सच्चिदानन्दमिश्रः

निदेशकः

ICPR, नगदेहली

प्रो. विष्णुपदमहापात्रः

न्यायप्रोफेसरविभागाध्यक्षः

श्रीतलबहादुरशास्त्रीयशक्तिमहोदयसंस्कृतविश्वविद्यालय, नगदेहली

प्रो. भारतभूषणमिश्रः

पूर्वनिदेशकः

कशीसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी

प्रो. रामलालहृदयदी

व्यवस्थापकविभागाध्यक्षः

श्रीतलबहादुरशास्त्रीयशक्तिमहोदयसंस्कृतविश्वविद्यालय, नगदेहली

अस्माकं गौरवम्

श्रीरमेशपोखरियालनिशंक :

पूर्वमानासंस्थानप्रधानमन्त्री
भारतसर्वकारः

डॉ. नीलकण्ठतिवारी

पूर्वराज्यमन्त्री
उत्तरप्रदेशसर्वकारः

प्रो. रामाकान्तपाण्डेयः

निदेशकः
सोपाचारिणः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

प्रो. रामराजउपाध्यायः

पौराणिकविभागप्रमुखः
श्रीतारामादृशारवैराष्ट्रिकसंस्कृतविश्वविद्यालय, नगदेही

प्रो. रामानुजउपाध्यायः

पूर्ववेदविभागप्रमुखः
श्रीतारामादृशारवैराष्ट्रिकसंस्कृतविश्वविद्यालय, नगदेही

प्रो. रामनारायणद्विवेदी

व्याकरणविभागप्रमुखः, संस्कृतविद्यापीठविज्ञानसंकायः
कशीहिन्दुविश्वविद्यालय, वाराणसी

प्रो. ब्रजभूषणओझाः

आचार्य, व्याकरणविभाग, संस्कृतविद्यापीठविज्ञानसंकायः
कशीहिन्दुविश्वविद्यालय, वाराणसी

प्रो. विष्णुकान्तपाण्डेयः

आचार्य, व्याकरणविभागः
जयपुरारिणः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः वाराणसी अस्माकं गौरवम्

प्रो. देवस्वरूपमिश्राः
पूर्वकुलपतयः, सं.सं.वि.वि.

प्रो. जयशंकरलालत्रिपाठिनः
पूर्वसंस्कृतविभागाध्यक्षाः, काशीहिन्दूविश्वविद्यालयः

प्रो. हेतरामकल्वाहाः
पूर्वप्रतिकुलपतयः, सं.सं.वि.वि.

प्रो. चन्द्रमौलीउपाध्यायः
पूर्वयोगोत्पत्तिविभागाध्यक्षाः, काशीहिन्दूविश्वविद्यालयः

प्रो. शिवशंकरमिश्राः
समग्रवस्त्राणरसकाराध्यक्षा, शोधविभागाध्यक्षारथ
श्रीलालबहादुरशास्त्रिप्रतिष्ठानसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नईदिल्ली

प्रो. रमाकान्तपाण्डेयाः
व्याकरणविभागाध्यक्षाः
काशीहिन्दूविश्वविद्यालयः

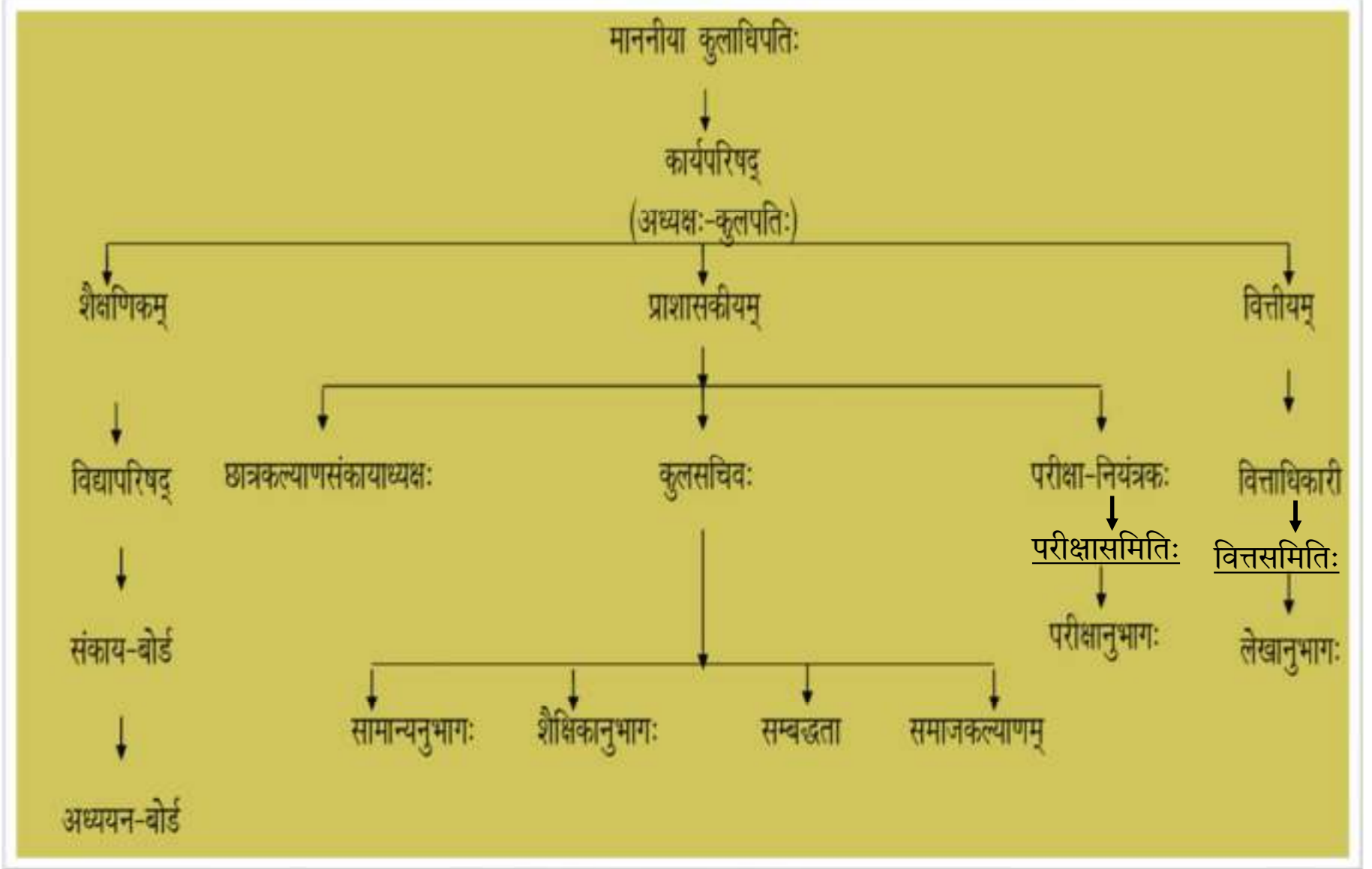
डॉ. गणेशदत्तशास्त्रिणः
पूर्वप्राचार्यः, शास्त्रार्थसंस्कृतमहाविद्यालयः
वाराणसी

प्रो. कमलेशदासः
प्राचार्यः, स.प.ता.यो.त.आ.सं.महाविद्यालयः
वाराणसी

विश्वविद्यालयस्य संरचनात्मकस्वरूपम् Organogram of the University

गौरवक्षणाः PROUD MOMENTS

कुलाधिपतीनां मार्गदर्शनम्

भारतसर्वकारस्य राष्ट्रपतिमहोदयायै विश्वविद्यालयवार्ता समर्पयन्

भारतसर्वकारस्य यशस्विप्रधानमन्त्रिवर्येभ्यः विश्वविद्यालयपक्षतः अभिवादनम्

उत्तरप्रदेशराज्यस्य माननीयमुख्यमन्त्रिवर्येभ्यः छात्रवृत्तियोजनालोकार्पणावसरे
विश्वविद्यालयपक्षतः अभिवादनम्

भारतसर्वकारस्य उपराष्ट्रपतिमहोदयायै विश्वविद्यालयवार्तां समर्पयन्

भारतसर्वकारस्य केन्द्रियस्वास्थ्यमन्त्रिमहोदयैस्साकं विश्वविद्यालयप्रगतिनिवेदनम्
विकासवार्ताश्च

उत्तरप्रदेशराज्यस्य माननीयमुख्यमन्त्रिवर्येभ्यः विश्वविद्यालयप्रगतिनिवेदनम्

विश्वविद्यालयीयच्छात्राणां गौरवोपलब्धयः
Proud Acievements of
University Students

भारतसर्वकारस्य यशस्विप्रधानमन्त्रिवर्यैःविश्वविद्यालयछात्रेभ्यः पुरस्कारप्रदानम्

भारतसर्वकारस्य विधिमन्त्रिवर्यैः सर्वकश्रेष्ठलोकगीतरचनायै
विश्वविद्यालयछात्राय पुरस्कारप्रदानम्

Amar ujala varanasi •

फॉलो करें

6 घंटे •

CUET PG Result 2024: संपूर्णानंद संस्कृत विवि के छात्र ने किया सीयूईटी टॉप, देश में पहला स्थान पाकर बढ़ाया मान

#cuetpg2024 #cuetpgresult

amarujala.com

CUET PG Result 2024: संपूर्णानंद संस्कृत विवि के छात्र ने किया सीयूईटी टॉप, देश में पहला स्थान पाकर ब...

CUET परीक्षायां प्रथमस्थानं प्राप्तवान् विश्वविद्यालयस्य छात्रः

कुंवर जीत	1	जूनियर स्टेट आर्चरी चैम्पियनशिप कानपुर 24-28 नवम्बर 2022	टीम गोल्ड
	2	स्टेट आर्चरी चैम्पियनशिप सोनमढ 22-26 मार्च 2023	टीम स्वर्ण 70 मी रजत
	3	उत्तर प्रदेश तीरदाजी प्रारंभिक चैम्पियनशिप सोनमढ 22-26 मार्च 2023	70मी कांस्य पदक
	4	सीनियर इन्टर साइ आर्चरी चैम्पियनशिप सोनीपत 16-17 फरवरी 2023	70 मी कांस्य
नयिकेता	1	जूनियर स्टेट आर्चरी चैम्पियनशिप कानपुर 24-28 नवम्बर 2022	टीम स्वर्ण
	2	स्टेट आर्चरी चैम्पियनशिप सोनमढ 22-26 मार्च 2023	टीम गोल्ड
	3	इन्टर साइ जूनियर आर्चरी चैम्पियनशिप सोनीपत 16-17 फरवरी 2023	टीम गोल्ड

 (अरुण कुमार)
 प्रमुख प्रशिक्षक
 शारीरिक शिक्षा एवं खेल विभाग
 संस्कृत विश्वविद्यालय।

 (डॉ. सत्येंद्र कुमार यादव)
 प्रभारी
 शारीरिक शिक्षा एवं खेल विभाग
 संस्कृत विश्वविद्यालय।

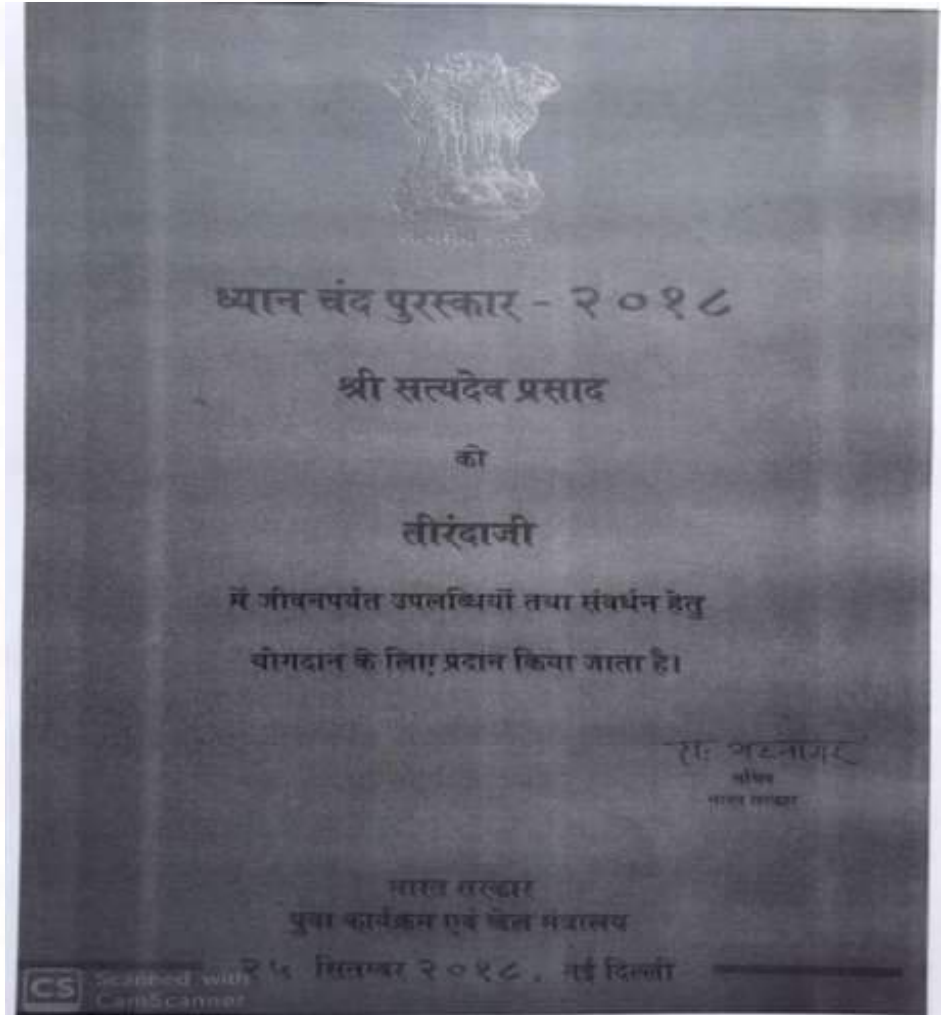
एथेंसओलम्पिकमध्ये विश्वविद्यालयछात्रस्य पदकप्राप्ति:

अखिलभारतीय तीरंदाजी इतिप्रतियोगितायां विश्वविद्यालयछात्रस्य
पदकप्राप्ति: -2019

लक्ष्मणपुरस्कारेण सभाजितः श्रीविश्वासःविश्वविद्यालयछात्रः

मेजरध्यानचंदपुरस्कारेण सभाजितः श्रीसत्यदेवप्रसादः
विश्वविद्यालयछात्रः-2018

भारतसर्वकारस्य यशस्विप्रधानमन्त्रिवर्यैः विश्वविद्यालयगतिविधीनां
“मन की बात” इति कार्यक्रमे सम्मुलेखः परिसरभ्रमणञ्च 2022

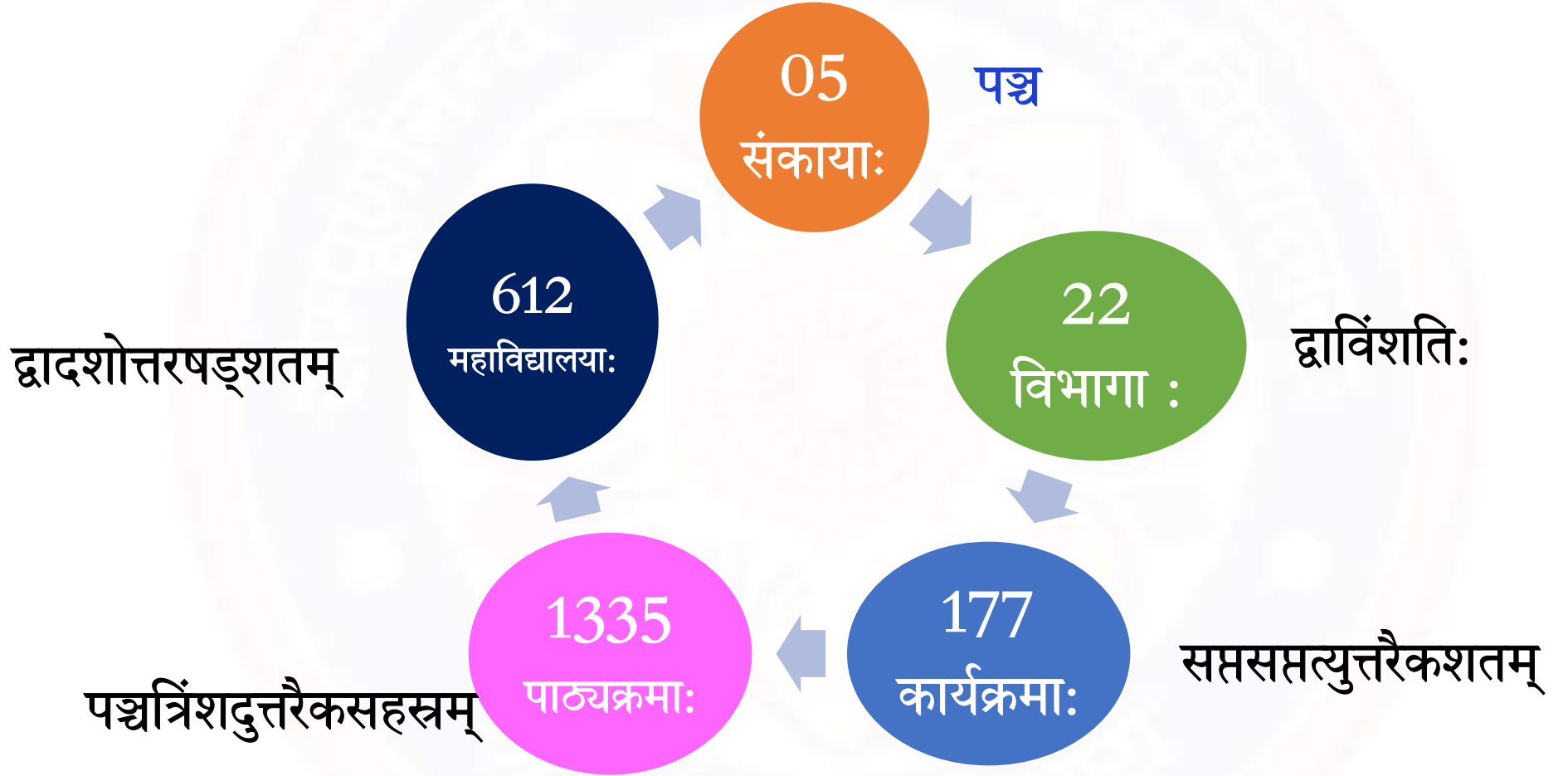

विश्वविद्यालयस्य शैक्षिकं प्राशासनिकञ्च सङ्घटनम्

Academic & Administrative Structure of University

शैक्षिकसंरचना (Academic Structure)

Detail of Core & Elective Subjects

परम्परागतविषयाः

39

आधुनिकविषयाः

11

वैदेशिकभाषाः

08

शैक्षिकसंरचना (Academic Structure)

05
संकायाः

• वेदवेदाङ्गसङ्कायः

• साहित्यसंस्कृतिसङ्कायः

• दर्शनसङ्कायः

• श्रमणविद्यासङ्कायः

• आधुनिकज्ञानविज्ञानसङ्कायः

शैक्षिकसंरचना (Academic Structure)

वेदवेदाङ्ग
सङ्कायः

• वेदविभागः

• व्याकरणविभागः

• ज्योतिषविभागः

• धर्मशास्त्रविभागः

शैक्षिकसंरचना (Academic Structure)

साहित्य-
संस्कृति
सङ्कायः

• साहित्यविभागः

• पुराणेतिहासविभागः

• प्राचीनराजशास्त्र-
अर्थशास्त्रविभागः

शैक्षिकसंरचना (Academic Structure)

दर्शन-
सङ्कायः

• न्यायवैशेषिकविभागः

• सांख्ययोगतन्त्रागमविभागः

• वेदान्तविभागः

• मीमांसाविभागः

• तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागः

शैक्षिकसंरचना (Academic Structure)

श्रमणविद्या
सङ्कायः

• बौद्धदर्शनविभागः

• जैनदर्शनविभागः

• प्राकृत एवं जैनागम विभागः

• पालि एवं थेरवादविभागः

• संस्कृतविद्याविभागः

शैक्षिकसंरचना (Academic Structure)

- आधुनिकभाषा एवं भाषा विज्ञानविभाग:

- सामाजिकविभाग:

- शिक्षाशास्त्रविभाग:

- विज्ञानविभाग:

- ग्रन्थालयविज्ञानविभाग:

आधुनिकज्ञान
विज्ञानसङ्कायः

कार्यक्रमा : (Programmes)

शास्त्री / B.A.

आचार्यः / M.A.

विद्यावारिधि:/(Ph.D.)

विद्यावाचस्पति:/(D.Lit.)

डिप्लोमा (Diploma)

प्रमाणपत्रीयः (Certificate)

सम्बद्धमहाविद्यालयाः (Affiliated Colleges)

STATES	No of Colleges
Uttar Pradesh	550
Rajasthan	05
Maharashtra	06
Delhi	06
Haryana	07
Himachal Pradesh	01
Panjab	01
Sikkim	06
West Bengal	07
Laddakh	01
Bihar	09
Jammu & Kashmir	01
Arunachal Pradesh	01
Uttarakhand	01
TOTAL	612

Permanent Affiliated Colleges	421
Temporary Affiliated Colleges	183
SRA (Sikshashastri) Colleges	8
Total	612

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

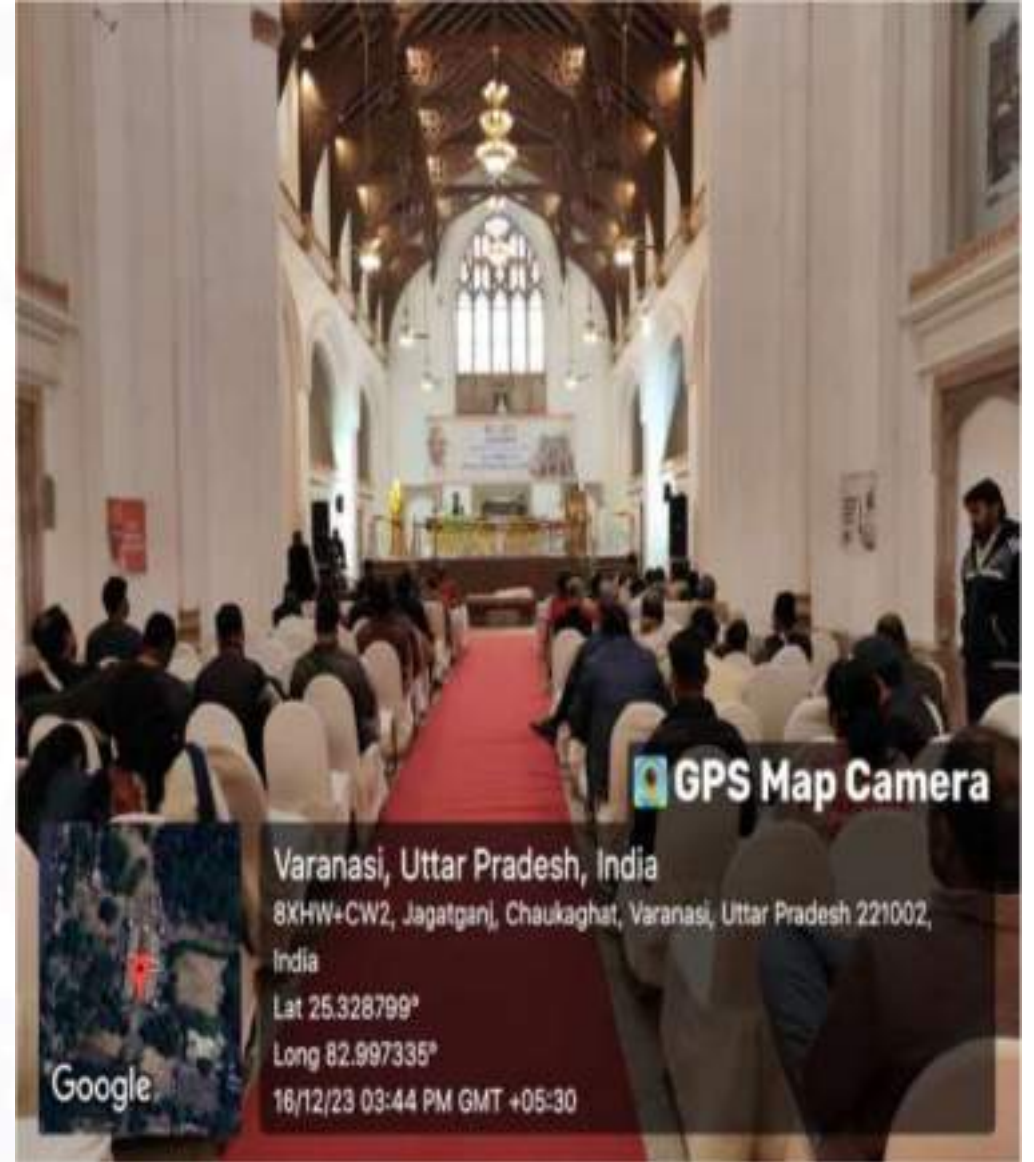

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

सरस्वतीभवनम् -01 , 1,11,132 दुर्लभा :पाण्डुलिपयः

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

सभागृहम् (Auditorium)-02 पाणिनिभवनं मुख्यभवनञ्च

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

अनुसन्धानकेन्द्रं प्रकाशनसंस्थानञ्च

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

संगणककेन्द्रम् (Computer Centre)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

पुरातत्वसंग्रहालय: -01

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

वेधशाला -01 (11 यंत्राणि)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

पाण्डुलिपिसंसाधनं संरक्षणकेन्द्रम्

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

केन्द्रीयपुस्तकालय:(Central Library)-
Approx Three Lakh books

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

30 पाठ्यक्रमाः, 2309 छात्राः

ऑनलाईनसंस्कृतप्रशिक्षणकेन्द्रम्

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

आधुनिकयन्त्रालय: -01 (11 उपकरणानि, 03 यन्त्राणि)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

यज्ञशाला -01 (09 कुण्डानि)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

भारतीयज्ञानपरम्पराकेन्द्रम्

योगसाधनसभागारम्

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

रङ्गमञ्च: -01

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

गृहविज्ञानप्रयोगशाला (Home Science Lab)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

गृहविज्ञानप्रयोगशाला (Home Science Lab)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

विज्ञानप्रयोगशाला (Science Laboratory)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

वानस्पतिकोद्यानम् (Botanical Garden)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

नवग्रहवाटिका

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

मुद्रणालय: (Printing – Press)

शिक्षणशोधसंस्थानानि उपक्रमाश्च (Academic & Research facilities)

महिलाअध्ययनकेन्द्रम्

अन्यशैक्षिकप्रकल्पाः

प्रकाशनसंस्थानम्

दीननदयालकौशलकेन्द्रम् -01

सद्गुरुरामसिंहपीठम् -01

विभागीयपुस्तकालयाः -22

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि

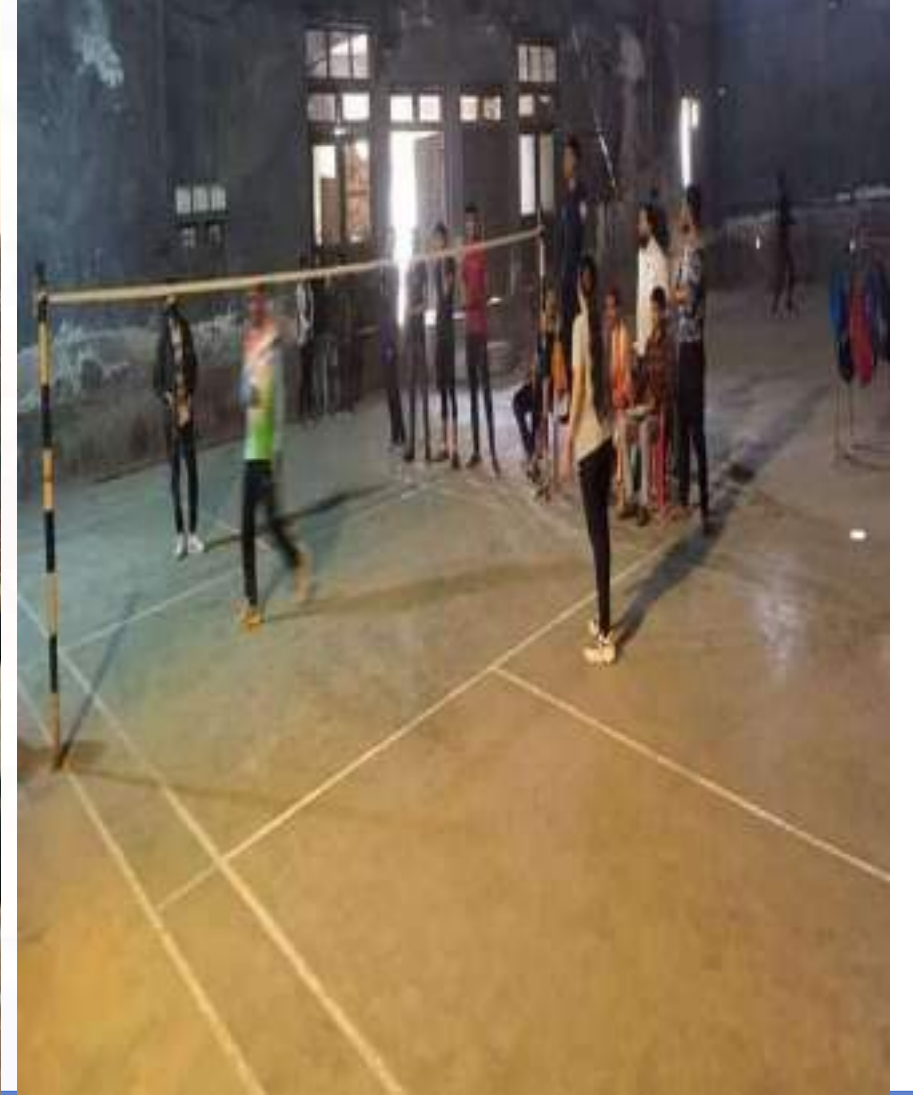
Facilities in University Premises

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि Facilities in University Premises

क्रीडाप्रांगणम् (Sports Complex)

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि Facilities in University Premises

आभ्यन्तरं बाह्यञ्च क्रीडाप्रांगणम्
(Indoor & Outdoor Sports Complex)

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि

Facilities in University Premises

वाग्देवीमन्दिरम्

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि Facilities in University Premises

योगप्रशिक्षणकेन्द्रम्

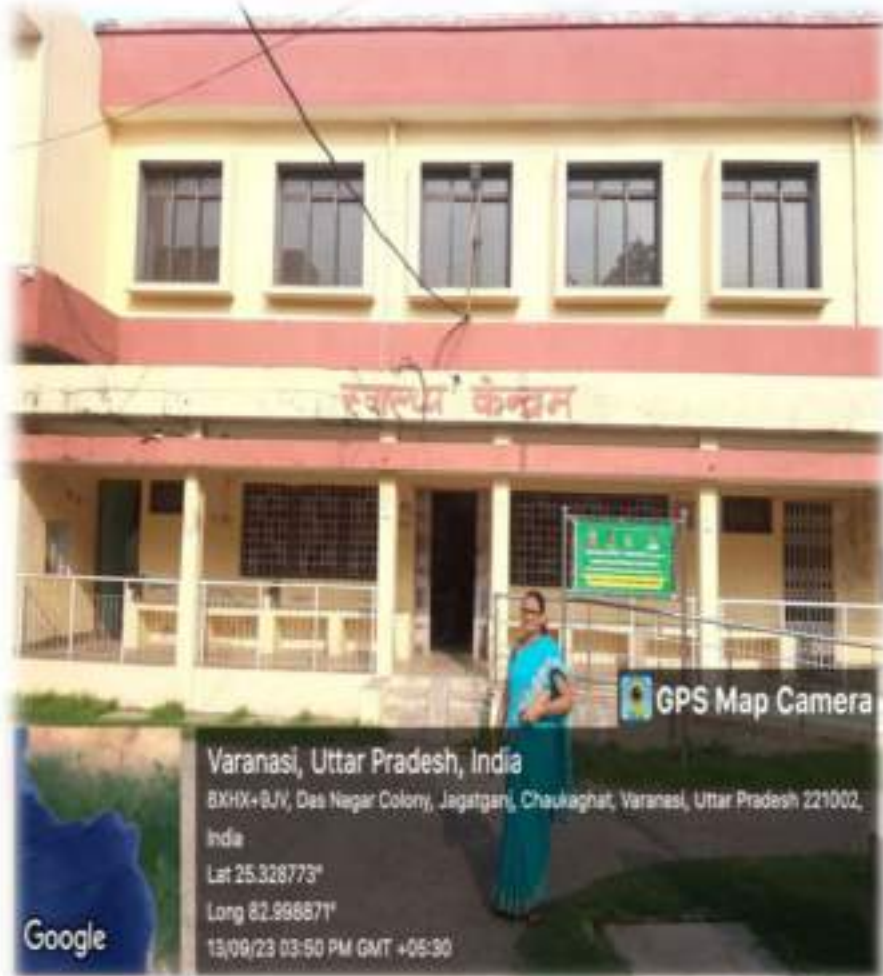
विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि Facilities in University Premises

दीक्षान्तप्राङ्गणम्

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि

Facilities in University Premises

स्वास्थ्यकेन्द्रम्

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि

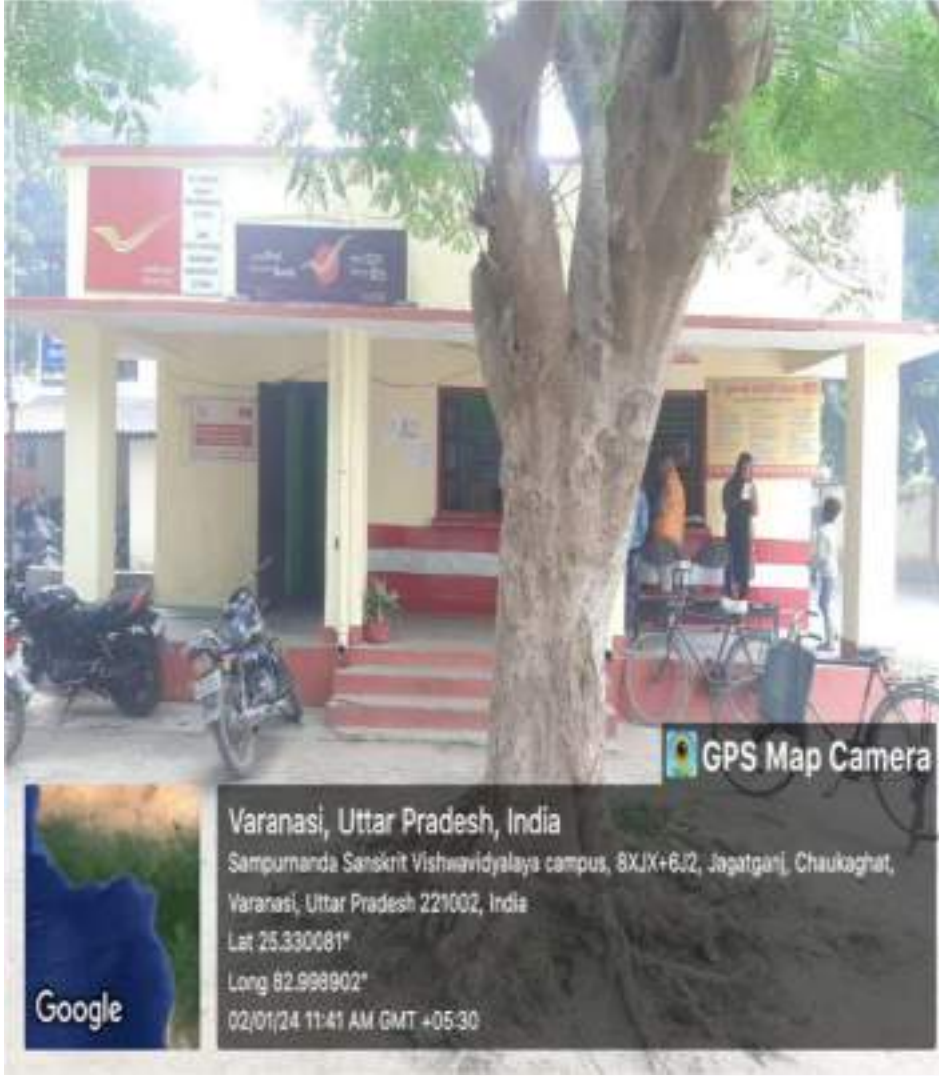
Facilities in University Premises

कोषागारम् (Bank)

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि

Facilities in University Premises

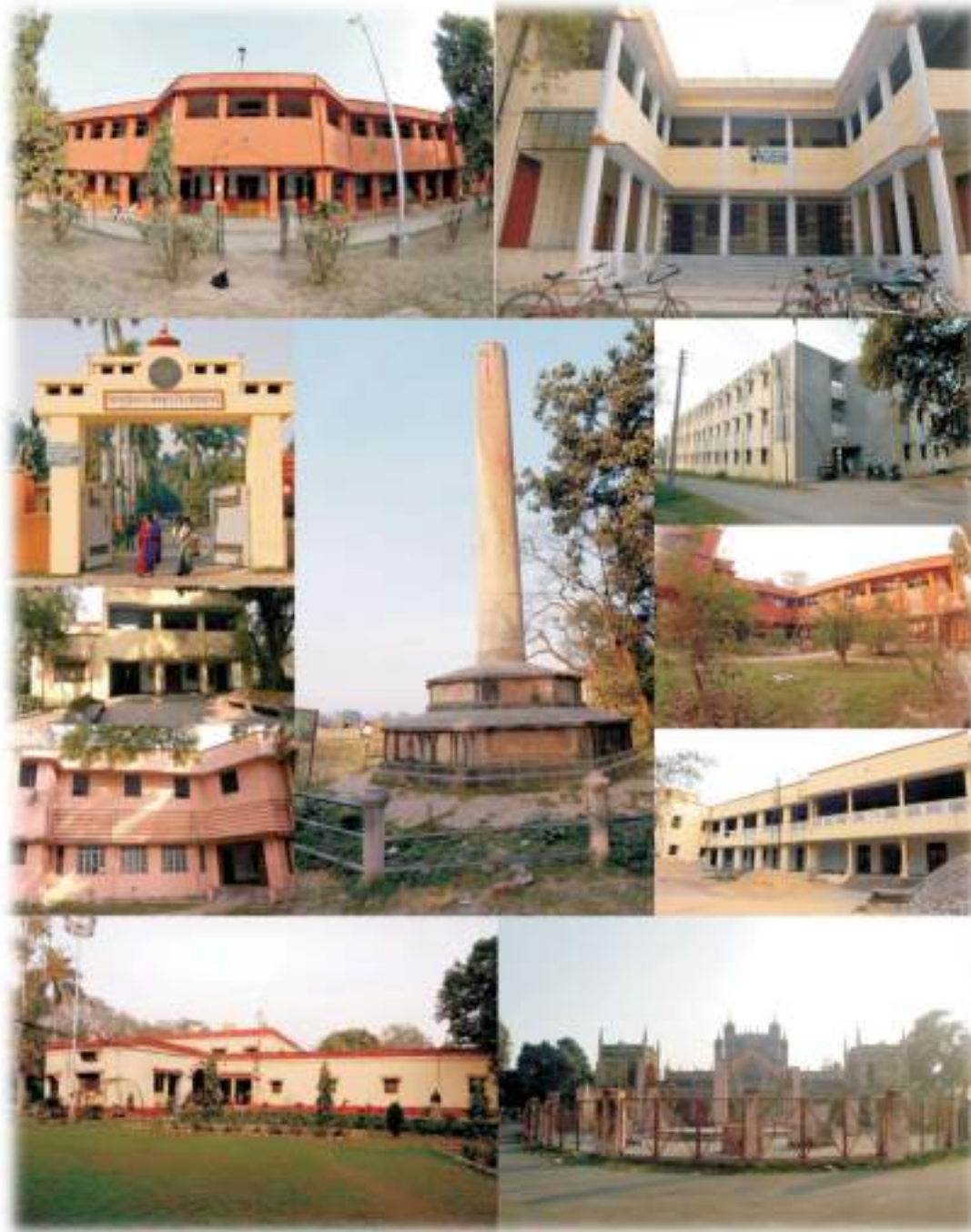

कोषागारम् (Bank)

विश्वविद्यालयपरिसरीयाणि सौविध्यानि Facilities in University Premises

छात्रावासा:(HOSTELS -05

अन्यसुविधा:

राष्ट्रीयसेवायोजना

राष्ट्रीय-केडेट-कोर

विक्रयविभाग:

पञ्चदेवमन्दिरम्

जलाशय: -01

NAAC द्वितीयचक्रस्य प्रदत्तनिर्देशानुसारेण
विगतपञ्चवर्षेषु प्रगतिसोपानानि

Progressive Steps in Last Five Years
in context to the recommendation
of NAAC 2nd Cycle

Recommendation -1

Fill the vacant teaching and technical posts

**12 Assistant Professor, 01 Associate Professor
and 02 Professors appointed in 2020**

&

**48 Guest teachers Were appointed against
sanctioned posts**

**Roster finalized as per UP Govt. instructions
Work in progress**

Recommendation -2

Institute chairs for scholars in residence

Work in progress

Recommendation - 3

Implement CBCS

IMPLEMENTED

Recommendation - 4

Develop the Museum of Archeology as a world class Museum

To enhance the museum status at par with the world ranked Universities museums work in progress .02 Galleries are ready

Recommendation - 5

Explore the possibilities of getting international patents on ancient Indian game of playing cards and other artifact in its Museum of Archeology

We are approaching the concerned agencies for Copyright or Patent.

Recommendation - 06

Provide sufficient equipment in the language lab and the computer center

Implemented

Recommendation - 07

**Establish a Women's Study Centre,
a Recreation Centre and construct
sufficient number of toilets.**

Implemented .

Recommendation - 08

**Constitute a Shastrarthaparishad
(Council for Dialectical Reasoning)**

Implemented

Recommendation - 7

Re-start the scheme of Shastrapraudhi for teaching of rare shastric texts not prescribed in the syllabi to selected learners, and Saraswata Peeth to train the students of traditional courses in ICT and spoken English.

Implemented & syllabi have been updated

ICT Courses have been initiated.

Recommendation - 8

Include Natyashastra studies (Sanskrit Theatre) in the curriculum of Sahitya Department and explore the possibilities of creating a repertory and a natyagriha using state of art technique.

Implemented & syllabi have been updated .

Work is in progress to fulfil the recommendation.

Recommendation - 11

Provide exposure to teachers in modern methods of teaching/ICT by deputing them to visit Centers of Excellence with in India and abroad.

Implemented
ICT Facilities, Audio-Visual enabled class established ,Wi-fi facility
e-office, MOU with Samarth

Recommendation - 12

Welfare measures and skill development facilities for all employees.

IMPLEMENTED

Recommendation - 13

**Start Academic Staff College
specifically for Sanskrit and
College Development Council**

Proposals have been initiated.

Recommendation – 14

Conduct regular Academic and Administrative Audit.

**Internal & external audit done.
Fully Implemented.**

Recommendation – 15

Enhance use of ICT in academic, administration and examination related works.

70% Implemented

Recommendation – 16

**Complete library automation and
subscribe to standard journals.**

**Work is in progress.
Initiatives have been taken.**

Recommendation – 17

Create facility for the differently-abled persons.

Implemented
(Ramps & Tiolets have been established.)

Recommendation – 18

Conduct a study through an outside agency to explore possibilities for revenue generation

Work is in Progress

विश्वविद्यालयस्य विगतपञ्चवर्षाणां प्रमुखोपलब्धयः
Major achievements of University
In
Last five years

विविधशैक्षणिकसंस्थाभिः MOU संस्थापनम्

- ❖ भारतसर्वकारस्य समर्थप्रकल्पेन सह MOU
- ❖ महात्मागांधीसंस्थानम्, मारीशस
- ❖ नेपालसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नेपालम्
- ❖ सोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः गुजरातम्

शैक्षणिकसंस्थाभिः MOU संस्थापनम्

- ❖ अन्तरविश्वविद्यालयअध्यापकशिक्षाकेन्द्रम्, वाराणसी ❖ कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालयः, नागपुरम्
- ❖ भारतसर्वकरस्य समर्थप्रकल्पेन सह MOU ❖ स्पेनईकाडोरदेशयोः शैक्षणिकसंस्थाभिः MOU

शैक्षणिकोपक्रमाः Academic Measures

- ❖ NEP – 2020 इत्यस्य पूर्णतया समायोजनम्
- ❖ रिक्तपदेषु 15 स्थायिनियुक्तयः 48 अस्थायिनियुक्तयः
- ❖ राष्ट्रियपाण्डुलिपिमिशनसाहाय्येन (संप्रति ज्ञानभारतम्) पाण्डुलिपीनां संरक्षणकार्यक्रमाः
- ❖ राष्ट्रियस्पर्धासु विश्वविद्यालयीयछात्राणां भागग्रहणम् पुरस्काराश्च
- ❖ अंतरराष्ट्रियशास्त्रार्थसभायोजनम्
- ❖ पुरातनछात्रसमितेः संरचनम्
- ❖ प्रतिमासं शास्त्रार्थसभासंचालनम्

- ❖ स्थगितायाः प्रसिद्धायाः सारस्वतीसुषमाया प्रकाशनारम्भः
- ❖ संस्कृतग्रामयोजनान्तर्गतं ग्रामाणमधिग्रहणम्
- ❖ विश्वविद्यालयानुदानायोगनियमनुसारेण अध्यापकानां प्रोन्नयनम्
- ❖ शैक्षणिकपदानां पूर्तये शासननियमनुसारेण रोस्टरसमीक्षणम्
- ❖ मुरारिलालशर्मस्मृतियन्त्रालयस्थापनम्
- ❖ ज्योतिषवास्तुपरामर्शकेन्द्रस्थापनम्
- ❖ नवग्रहवाटिकास्थापनम्

डिजिटलसशक्तीकरणम्

- ❖ डिजीलॉकर इत्यस्य लोकार्पणम्
उपाधीनाम् वितरणं च
- ❖ समर्थमाध्यमेन कार्यालयसंचालनम्
- ❖ स्मार्टकक्षाणां स्थापनम्
- ❖ सम्पूर्णपरिसरे Wi-Fi सौविध्यम्
- ❖ Gem माध्यमेन क्रयादिकम्

भौतिकसंरचनायाम् अभिनवोपक्रमाः Infra- structure Progressions

- ❖ दिव्यांगजनसैविध्याय मार्गानां शौचालयादीनां निर्माणम् ।
- ❖ मुख्यभवनस्य जीर्णोद्धारः नवीनीकरणञ्च
- ❖ पुरातत्वसंग्रहालये Heritage Gallery इत्यस्य निर्माणम् ।
- ❖ राष्ट्रियशिक्षानीत्यनुसारेण संगणकप्रयोगशालायाः निर्माणम् ।
- ❖ वर्षाजलसंचयनाय Rain Water Harvesting प्रकल्पस्य
- ❖ विद्युत्व्ययन्यूनीकरणाय ३५७ कि.वा.परिमितायास्सौरऊर्जापरियोजनायाः स्थापनम् ।

भौतिकसंरचनायाम् अभिनवोपक्रमाः

- ❖ विश्वविद्यालयपरिसरस्य आवर्तीभित्तेः(Boundary wall) निर्माणम् ।
- ❖ “संस्कृतिसत्कारसदनम्” नामकं अतिथिगृहम् निर्माणाधीनम् ।
- ❖ सरस्वतीभवनस्य संरक्षणं जीर्णोद्धारश्च ।
- ❖ पेयजलसमस्यानिराकरणाय भूमिगत (Under Ground Water Pipe Line) जलप्रवाहव्यवस्थापनम् ।
- ❖ शोधछात्रावासपरीक्षाभवनयोस्तलनिर्माणम् ।
- ❖ विज्ञानभवने पर्यावरणविज्ञानप्रयोगशालानिर्माणम् ।
- ❖ छात्राणां सौविध्याय कैफेटेरिया इत्यस्य निर्माणं परिसरे प्रारब्धम् ।

भौतिकसंरचनायाम् अभिनवोपक्रमाः

- ❖ अवशिष्टपदार्थनिस्सारणाय (Sewer Line) व्यवस्थापनम्
- ❖ सामाजिकसाहाय्येन विश्वविद्यालयच्छात्राणां कर्मचारिणां अध्यापकानां कृते शुद्धजलव्यवस्थायै (RO Plants) छात्रावासे संस्थापिता ।
- ❖ श्रीकाशीविश्वनाथमन्दिरन्यासपक्षतः Work- Station पंजिकासंरक्षणाय compactor , Furniture स्थापितम् ।
- ❖ वेधशालायाः परिष्करणम् सम्बर्द्धनं च प्रारब्धम् ।
- ❖ अध्यापककर्मचारि-अधिकारिणामावासाय नवीनीकरणाय योजना स्वीकृता कार्यं च प्रारब्धम् ।
- ❖ भूमिगतविद्युतीकरणाय योजना प्रस्तुता स्वीकृता कार्यं प्रारब्धम् ।
- ❖ शताब्दीभवनस्य नवीनीकरणम् ।
- ❖ वानस्पतिकोद्यानस्य चतुर्दिक्षुभित्तीनां निर्माणम् ।

राष्ट्रीयमूल्यांकनप्रत्यायनपरिषदः
सप्तनिकषाधारेण विश्वविद्यालयस्य
प्रगतिविवरणम्

**(Progress Report of University in
Context to the Seven Criteria of
NAAC)**

पाठ्यक्रमसम्बद्धाः पक्षाः

Criterion I : Curricular Aspects

- ❖ राष्ट्रीयशिक्षानीत्यनुरोधेन पाठ्यक्रमाणां नवीनीकरणम् ।
- ❖ बहुविषयकम्, अन्तर्विषयकं अध्ययनपद्धतिः ।
- ❖ वैकल्पिकाश्रितभारांकपद्धतिः ।(CBCS)

शिक्षणम् अधिगमः मूल्यांकनं च

Criterion II : Teaching-Learning and Evaluation

- ❖ स्मार्टकक्षाणां स्थापना ऑनलाइनशिक्षणप्रणाल्याः विकासः (शास्त्रप्रौढिः, ज्ञानचर्चा, विद्वद्वैभवपरम्परा, वेदविज्ञानव्याख्यानमाला) तदर्थं सुव्यवस्थित-कक्षाणां स्थापना
- ❖ मेंटर-मेंटी प्रणाल्याः अनुप्रयोगः
- ❖ डिजिटलॉकरमाध्यमेन उपाधिसंग्रहणं वितरणञ्च

अनुसन्धानं नवाचारः विस्तारश्च

Criterion III : Research, Innovations and Extension

- ❖ शोधपत्रिकानां प्रकाशनम्
- ❖ अन्तर्विषयकशोधप्रोत्साहनम्
- ❖ शोधप्रबन्धानां अन्तर्जाले स्थापनम्
- ❖ पाण्डुलिपीनां सम्पादनं प्रकाशनम् च

अधोसंरचनाः शिक्षणसंसाधनानि च

Criterion IV : Infrastructure and Learning Resources

- ❖ डिजिटलपुस्तकालयस्य क्रियाशीलता
- ❖ डिजिटल कार्यालयव्यवहारः
- ❖ अतिथिगृहनिर्माणम्

Criterion V: Student Support and Progression

- ❖ विविधछात्रवृत्तियोजनाः
- ❖ छात्राणां सौविध्याय पेयजलव्यवस्थानिमित्तं RO-Water-plant ,wifi व्यवस्थासौविध्यम्
- ❖ छात्रेभ्यः परामर्शकेन्द्राणि
- ❖ पुरातनछात्रसमितेः संचालनम्

नेतृत्वं प्रबन्धनं च

Criterion VI: Governance, Leadership and Management

- ❖ ICT माध्यमेन कार्यालयीयव्यवहारः
- ❖ IQAC माध्यमेन गुणवत्तामूल्यांकनम्
- ❖ वित्त-प्रवेश-परीक्षासु ई-व्यवस्था

नवाचाराः उत्तमपरिपाटयः

Criterion VII: Institutional Values and Best Practices

- ❖ संस्कृतग्रामयोजनायाः परिपालनम्
- ❖ धनुर्विद्यायाः विशिष्टप्रशिक्षणम्
- ❖ संस्कृतभाषादक्षतायै कक्षाणां संचालनम्
- ❖ सांस्कृतिकप्रकल्पानां समायोजनम् (योगप्रशिक्षणम्, सम्बत्सरयज्ञानुष्ठानम्, नववत्सरारम्भपरिपालनार्थं जनजागरणम्)
- ❖ ऑनलाइनमाध्यमेन नूतनपाठ्यक्रमाणां प्रारम्भः
- ❖ वित्तीयं शैक्षणिकं हरित् प्रगतीनां च अंकेक्षणम्

आगामिन्यः पञ्चवर्षीयाः योजनाः
Plans for next five years
2025-2030

NEP-2020 परेप्रेक्ष्ये दक्षतासंवर्धनेन पाठ्यक्रमाणां
व्यावसायिक पाठ्यक्रमाणां च प्रारम्भः

सर्वकारसहयोगे बलेन रिक्तपदानां प्रपूरणम्

वैदिकविज्ञानकेन्द्रसंस्थापनम् (मंत्रचिकित्सा, वैदिकानुसंधानम्)

संस्कृततकनीकीशब्दकोशनिर्माणपरियोजना

संस्कृताधारिता AI परियोजना प्रस्ताविता

18 विद्यास्थानानां 64 कलानामाश्रिताः परियोजनाः प्रस्ताविताः

ज्योतिषखगोलविज्ञानयोः प्रयोगशालानिर्माणम्

संस्कृतडिजिटलसंग्रहालयस्य स्थापना विश्वकोशनिर्माणञ्च

3D-वैदिकसंग्रहालयस्य स्थापना (18 विद्यास्थानानां 64 कलानाम् 16 संस्काराणां वैज्ञानिकपक्षाणां प्रदर्शनम्)

प्रायोगिकानुसन्धानाय विशिष्टकेन्द्राणां स्थापनम्

अन्तराष्ट्रियशोधप्रकाशनम्

समुपलब्धपाण्डुलिपीनामाश्रयेण संपादनं प्रकाशनं च

आभ्यन्तरिकं क्रीडांगणम् , धावनपथप्रशस्तीकरणम् (INDOOR SPORTS COMPLEX & SYNTHETIC RUNNING TRACK)

संस्कृतकौशलविकासकेन्द्रस्थापना

UPSC/NET प्रशिक्षणकेन्द्रस्थापना

संस्कृतरंगमंचस्थापना सृजनात्मकलेखनप्रोत्साहनञ्च

ERP प्रणाल्या e- office, e- finance, e-governance संचालनम्

कुलपतिसंवादयोजनायाः डिजिटलमध्यमेन विस्तारीकरणम्

SMART प्राशासनिकभवनस्य निर्माणम्

पुरातनच्छात्रसंवाददृढीकरणम्

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः वाराणसी

राष्ट्रियमूल्यांकनप्रत्यायनपरिषदः प्रवरसमितेः

अध्यक्षाणां सदस्यानां च

हार्दं कार्त्तज्ञम्

प्रो. बिहारीलालशर्मा

कुलपतिः

दिनांकः 16-06-2025